

Jaarverslag Commissie van Toezicht
Justitiële Jeugdinrichting Lelystad
2025

Inhoud

1. Voorwoord	3
2. Commissie van Toezicht Justitiële Jeugdinstelling Lelystad	4
2.1. Leden.....	4
2.2. Vergaderingen en andere relevante overleggen.....	4
2.3. Deskundigheidsbevordering	5
3. De toezichthoudende taak	6
3.1. Werkwijze toezichthoudende taak.....	6
3.1.1. Contacten met jongerenraad	6
3.1.2. Medische dienst.....	6
3.2. Specifiek aandachtspunt voor 2025; Uitvoering dagprogramma	6
3.3. Overige aandachtspunten in het verslagjaar; veiligheid van de leden van de Commissie van Toezicht	6
4. De bemiddelingstaak	7
5. De rechtsprekende taak	8
5.1. De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie.....	8
5.2. Bijzondere klachten	9
6. De adviestaak	10
6.1. Sociale veiligheid.....	10
7. Bijlagen	11

1. Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het Jaarverslag over het jaar 2025 – wederom een jaar met de nodige dynamiek. Gelet op de populatie is er 'never a dull moment', maar dat is allemaal behapbaar gebleken en daarover hebben we ook het goede gesprek met de directie gevoerd.

Helaas moesten we ook in 2025 – net als in 2024 – constateren dat het halen van de urennorm een (te) grote uitdaging is gebleken, met als gevolg dat de jongeren daarover blijven klagen. De CvT heeft met de directie afgesproken dat hiervoor standaard een compensatie wordt aangeboden van 5 euro per week. Niet iedereen is even tevreden over de hoogte van dit bedrag, maar aangezien dit een landelijk normbedrag is, moeten we het daarmee doen. Klachten worden dan ook buiten zitting afgedaan, waarbij we aanvankelijk op de lijn zaten dat deze klachten niet-ontvankelijk zijn (reden: er vindt al een compensatie plaats en dus is er geen procesbelang), maar later zijn 'overgestapt' naar het gegrond verklaren van de klachten zonder toekenning van (extra) compensatie (reden: de urennorm wordt niet gehaald en dus is er op goede gronden een klacht ingediend, maar de compensatie heeft al wel plaatsgevonden). Uiteraard proberen we dit eerst tijdens een bezoek als maandcommissaris op te lossen, waarbij we aangeven dat er al wordt gecompenseerd.

In het voorwoord van het Jaarverslag over het jaar 2024 heb ik vooruit gewezen naar de uitspraak van de beklagcommissie begin 2025. In die uitspraak is de aanzet gegeven tot voormelde compensatieregeling.

Wat de jongeren veel meer bezig houdt, is de vertraging in hun behandeltraject die hiervan een gevolg is. Het gebeurt namelijk ook dat er door het personeelstekort geen of minder gelegenheid is voor begeleid verlof. Dat is niet iets waar de CvT iets aan kan doen, anders dan hiervoor aandacht blijven vragen. De 'code zwart' die in Den Haag is uitgeroepen, is ook in Lelystad van toepassing. Dit signaal wordt uiteraard ook doorgegeven aan de Kerngroep CvT's.

In 2025 hebben we ook hard gewerkt om de procedures beter op orde te krijgen, om daarmee ook effectiever en efficiënter de klachten te behandelen. Het gebeurde te vaak dat het te lang duurde voordat een klacht op een zitting kon worden behandeld.

U leest het: we hebben genoeg gedaan en er blijft genoeg te doen. Dat doen we in het belang van deze jongeren, die op enig moment weer in de samenleving hun weg moeten vinden.

mr. M.E. Companjen,

voorzitter

2. Commissie van Toezicht Justitiële Jeugdinrichting Lelystad

2.1. Leden

Rol	Naam
Voorzitter en lid van de Kerngroep CvT's	dhr. mr. M.E. Companjen (Lid sinds 01-06-2015)
Plaatsvervangend voorzitter	dhr. E. Koreman (Lid sinds 01-01-2019)
Leden:	
Met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht	dhr. mr. G.J.J.M. Essink (Lid van 01-01-2019 tot en met 31-08-2025)
Met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht	mw. mr. F.H. Schormans (Lid van 01-07-2023 tot en met 31-12-2025)
Met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht	mw. mr. D.S. Terporten, (Lid sinds 01-07-2023)
Advocaat	dhr. mr. M. Landsman (Lid sinds 01-01-2019)
Deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen	mw. T.M. van Slooten-Honing (Lid sinds 01-06-2015)
Deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen	dhr. J. Veenstra (Lid sinds 01-12-2020)
Deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen	mw. C. Boonstede (Lid sinds 01-05-2024)
Deskundige op het gebied van de pedagogische hulpverlening	mw. A. Blum (Lid sinds 01-01-2019)
Deskundige op het gebied van de pedagogische hulpverlening	mw. M. Kruidier (Lid van 08-05-2024 tot en met 31-12-2025)
Algemene leden:	
Jurist	mw. mr. H.G. Grünbauer (Lid sinds 01-05-2024)
Ambtelijk secretaris	mw. F.R. Baarslag (Secretaris van 01-04-2024 tot en met 18-11-2025)
Ambtelijk secretaris	mw. mr. W.G.H. Poort (Secretaris sinds 19-11-2025)

Tot op heden voldoet de commissie niet aan de vereisten van artikel 14 van het Reglement justitiële jeugdinrichtingen (Rjj). Ondanks diverse wervingspogingen online en via LinkedIn, heeft de Commissie van Toezicht nog geen geschikte psychiater kunnen vinden om deel uit te maken van de commissie. De commissie zal zich blijven inzetten om tot invulling van deze functie te komen.

Per 31 augustus en 31 december 2025 zijn drie leden van de commissie vertrokken, te weten dhr. mr. G.J.J.M. Essink, mw. mr. F.H. Schormans en mw. M. Kruidier. In het verslagjaar 2025 zijn geen nieuwe leden verwelkomd.

2.2. Vergaderingen en andere relevante overleggen

De commissie is dit verslagjaar zesmaal in vergadering bijeengewees. De vergaderingen zijn over het algemeen bijgewoond door de directeur bedrijfsvoering en/of de directeur zorg en behandeling en/of een beleidsmedewerker/adviseur en een juridisch medewerker. Na afloop van een aantal vergaderingen heeft de commissie onderling nog doorgesproken over de ontwikkelingen binnen de JJI Lelystad.

De agenda van de reguliere vergadering bevat een aantal terugkomende agendapunten, waaronder mededelingen van de voorzitter, mededelingen van de directie, notulen van de vorige vergadering, ingekomen stukken, klachtenoverzicht, verslagen van de maandcommissarissen, relevante uitspraken van de beklagcommissie, jurisprudentie van de RSJ en een rondvraag.

In het algemeen bestonden de vergaderingen uit het bespreken van en mededelingen over onder andere:

- het functioneren van de inrichting en haar populatie;
- incidenten binnen de inrichting;
- de werving van nieuw personeel;

- het jaarplan 2025;
- het verscherpt toezicht van de inspecties op de inrichting en de voortgang hiervan;
- de transformatie van JJI naar een Forensisch Centrum Jeugd;
- de driemaandelijkse rapportage over de opgelegde straffen/maatregelen en time-outs;
- de incidentenanalyses;
- de jongerenraad;
- de maandcommissarisverslagen en de beslissingen van de CvT;
- mededelingen en verzoeken vanuit de Kerngroep CvT's.

2.3. Deskundigheidsbevordering

Gedurende het verslagjaar hebben opleidingen en cursussen plaatsgevonden. In het kader van de deskundigheidsbevordering zijn door de voorzitter, leden en/of de secretaris verder de volgende bijeenkomsten bijgewoond:

- drie leden en één secretaris namen deel aan de Landelijke Themadag op 13 juni 2025;
- op 28 oktober 2025 heeft de secretaris met alle secretarissen van het Bureau Midden-Nederland een bezoek gebracht aan PI Veenhuizen. Op de locatie Esserheem is een rondleiding gegeven en heeft de plv. directeur een presentatie verzorgd waarbij ook aandacht werd besteed aan het werk van de CvT;
- de voorzitter heeft als lid van de Kerngroep CvT's eveneens een werkbezoek gebracht aan PI Veenhuizen en aan de JJI De Haven in Veenhuizen.

3. De toezichthoudende taak

3.1. Werkwijze toezichthoudende taak

Er is besloten om geen specifieke portefeuillehouders aan te wijzen voor verschillende onderwerpen. In plaats daarvan zijn alle leden alert en worden bijzonderheden besproken in de vergaderingen.

3.1.1. Contacten met jongerenraad

De jongerenraad is in 2025 regelmatig bijeengekomen. Dhr. J. Veenstra is namens de Commissie van Toezicht een aantal keer aangesloten bij de vergadering.

3.1.2. Medische dienst

Gezien het geringe aantal klachten over de medische dienst is besloten geen specifieke portefeuillehouder aan te wijzen. In plaats daarvan zijn alle maandcommissarissen verantwoordelijk voor het oppakken van dergelijke klachten.

Klachten medische dienst	2025	2024	2023
Aantal klachten	7	8	8

3.2. Specifiek aandachtspunt voor 2025; Uitvoering dagprogramma

Het structurele personeelstekort heeft er in 2025 voor gezorgd dat het dagprogramma niet voldoet aan de wettelijke minimumnormen. Dit heeft geleid tot een stroom aan klachten van jongeren. De Commissie van Toezicht erkent de moeilijke situatie van de directie door de structurele personele onderbezetting en waardeert de getroffen compensatiemaatregelen en verbeteringen. Tegelijkertijd is de commissie ernstig bezorgd over de steeds beperktere invulling van het dagprogramma en de negatieve gevolgen daarvan voor de behandeling van de jongeren. Een ander gevolg van het structurele personeelstekort is dat jongeren zich onvoldoende gehoord en gezien voelen, hetgeen leidt tot een verharding van de jongeren qua gedrag. De Commissie van Toezicht heeft mede gelet hierop, op 29 januari 2025 een brandbrief aan de directie gestuurd waarin nadrukkelijk aandacht is gevraagd voor deze ongewenste ontwikkelingen en is verzocht om maatregelen te treffen. Een eerste aanzet tot een verbetering zou naar het oordeel van de Commissie van Toezicht betere communicatie in de richting van de jongeren zijn, als ook meer mogelijkheden bieden om de tijd dat zij 'op kamer' zitten op een verantwoorde manier in te vullen.

3.3. Overige aandachtspunten in het verslagjaar; veiligheid van de leden van de Commissie van Toezicht

Tijdens een enkelvoudige beklagzitting is de situatie ernstig geëscaleerd, waarbij de beklagrechter en de secretaris zich zeer ongemakkelijk en onveilig hebben gevoeld. De jongere van wie de klacht werd besproken, is 'door het lint' gegaan, waarbij naar de mening van de beklagrechter de aanwezige medewerkers van de JJI niet adequaat hebben opgetreden. Dit is in eerste instantie gemeld bij de voorzitter en daarna besproken tijdens een overlegvergadering. Dit heeft ertoe geleid dat er voorafgaand aan elke beklagzitting een risico-inschatting wordt gemaakt en in voorkomende gevallen een groepsleider voor de deur / in de buurt blijft totdat de beklagzitting is afgelopen. Daarnaast krijgen commissieleden tegenwoordig een pieper mee tijdens een bezoek aan de inrichting.

4. De bemiddelingstaak

Het maandcommissariaat wordt volgens een rooster in principe door één van de leden van de commissie uitgevoerd. De maandcommissaris ontvangt de te bemiddelen klachten via de elektronische omgeving (eSWF) van het secretariaat van de commissie. De maandcommissaris bezoekt de inrichting tweemaal per maand (in principe) op woensdag door middel van een vastgesteld en binnen de inrichting bekend spreekuur. De ingeplande jeugdigen worden voorafgaand aan het spreekuur schriftelijk op de hoogte gesteld van de komst van de maandcommissaris. Tijdens dit spreekuur worden de ingediende grieven en klachten met de jeugdigen besproken. In voorkomende gevallen wordt er nadien met groepsleiders en/of afdelingshoofden besproken en wordt gekeken of er bemiddeld kan worden, al dan niet door toekenning van een tegemoetkoming. Als dit lukt, dan wordt de klacht ingetrokken na bemiddeling. Ook kan het zijn dat de maandcommissaris de jongere adviseert met iemand van de inrichting in gesprek te gaan om alsnog een antwoord te krijgen.

Vanwege het toegenomen aantal klachten is het soms nodig geweest dat de dienstdoende maandcommissaris tijdens zijn dienst tweemaal in een week op bezoek moest gaan of dat het aantal klachten werd verdeeld onder twee maandcommissarissen. De maandcommissarisbezoeken zijn naar tevredenheid verlopen.

De maandcommissaris maakt van zijn spreekuur per klacht een schriftelijk verslag op. Deze wordt in de digitale beveiligde werkruimte voor de commissie (eSWF) geüpload of beveiligd gemaïld, waarna het secretariaat een afschrift van het verslag aan de jeugdige en de directie stuurt. Bij gehandhaafde klachten, die daarmee naar de beklagzitting gaan, wordt na ontvangst van het maandcommissarisverslag direct verweer opgevraagd bij de directie, zodat de doorlooptijden beperkt blijven. Een enkele keer komt een klacht in een wachtstand terecht als het noodzakelijk is om voor het verweer eerst nog een gesprek met de directie te laten plaatsvinden of als er nog een en ander moet worden uitgezocht. De maandcommissarisverslagen worden in de tweemaandelijks vergadering waar nodig en/of gewenst mondeling toegelicht.

5. De rechtsprekende taak

5.1. De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie

Voor de behandeling van klachten heeft de beklagcommissie, voorafgaand aan de vergadering en maandelijks op maandag beklagzittingen gehouden. Wanneer het aantal klachten dit vroeg zijn extra beklagzittingen gehouden. In het verslagjaar hebben 14 beklagzittingen plaatsgevonden, zowel meervoudig als enkelvoudig. Deze beklagzittingen vonden in de inrichting plaats.

Daarnaast zijn eenvoudige klachten buiten zitting afgedaan. In een groot deel van de gevallen is onmiddellijk ter zitting uitspraak gedaan en bij ingewikkelder klachten is schriftelijk uitspraak gedaan. In totaal heeft de beklagcommissie op 170 klachten beslist. Dit betreffen zowel klachten uit 2024 als 2025.

De beklagzittingen hebben telkens plaatsgevonden in aanwezigheid van (in ieder geval) een afdelingshoofd en soms een groepsleider. De beslissingen van de beklagcommissie en de uitspraken van de beroepscommissie worden ter informatie en lering bij de tweemaandelijks vergaderstukken gevoegd.

Cijfers;

Aantal beklagzittingen	14
	MK 6
	EK 8
Aantal klachten:	390
Aantal bezette detentieplaatsen per 1 juli 2025	97 (incl. STP, art. 48 Rjj, art. 12 Rjj) 83 (exl. STP, art. 48 Rjj, art. 12 Rjj)

Van de in 2025 binnengekomen klachten zijn op de peildatum (17 februari 2026) 8 klachten gegrond verklaard, 3 klachten deels gegrond en 14 klachten ongegrond verklaard. Verder zijn 17 klachten niet-ontvankelijk verklaard. Ter zitting zijn 7 klachten ingetrokken. Voorts zijn 11 klachten overgedragen aan een andere instantie (bijvoorbeeld een andere beklagcommissie, de RSJ, de selectiefunctionaris of het Hoofd zorg van de inrichting). Er zijn 19 klachten afgedaan naar aanleiding van een rogatoir verzoek van een andere beklagcommissie. Op de peildatum zijn 85 van de in 2025 binnengekomen klachten nog niet afgehandeld. De gemiddelde doorlooptijd van een klacht bedroeg 106 dagen. De commissie brengt de lange doorlooptijden regelmatig aan de orde in de vergadering met de directie. Het is onwenselijk dat de doorlooptijd voor de klachtenbehandeling zo lang is omdat het enerzijds een slecht signaal is naar de jongeren dat het zo lang duurt voordat zij duidelijkheid hebben over de beslissing op hun klacht en anderzijds ook zorgt voor zittingen waarbij de jongeren op het laatste moment hun klacht toch intrekken omdat het al zo lang geleden is en zij niet meer weten waar het precies over ging. Een snellere klachtenafhandeling is alleen mogelijk als er versterking komt op de juridische afdeling van de JJI. De commissie heeft dit onder de aandacht van de directie gebracht.

Hieronder is een overzicht opgenomen van de verschillende categorieën klachten waarover is geklaagd en het aantal klachten dat over dit onderwerp is ontvangen door de commissie. De meeste klachten gingen over activiteiten divers, luchten, ordemaatregelen, persoonlijke verzorging en bejegening.

Categorie	Aantal klachten
Activiteiten (arbeid)	2
Activiteiten (div)	78
Activiteiten (lucht)	39
Activiteiten (sport)	11
Bejegening	33
Bewegingsvrijheid	2
Compensatie	2
Contact buitenw (bellen)	9
Contact buitenw (bezoek)	4
Controle	7
Disciplinaire straf	4
Eisen Verblijfsruimte	2
Geweld	1
Informatie/procedure	27
Nog onbekend	1
Ordemaatregel	39
Persoonlijke voorwerpen	28
Rek. cour./zak- en kleedgeld	2
Rogatoir verzoek	24

Schadeverhaal	1
Selectie/overpl. (ext)	2
Selectie/overpl. (int)	2
Time-out	2
Verlaten inrichting	16
Verzorging (div)	5
Verzorging (godsd., levens.)	3
Verzorging (medische)	7
Verzorging (persoonlijke)	37
Totaal	390

In 2025 was er een stijging van het aantal klachten ten opzichte van 2024, te weten 390 versus 332.

Jaar	Aantal klachten (en grieven)
2021	190
2022	240
2023	293
2024	332
2025	390

5.2. Bijzondere klachten

Begin 2025 heeft de Commissie van Toezicht nog een laatste hoeveelheid kappersklachten afgedaan. Verder heeft, zoals ook al in het voorwoord is vermeld, de Commissie van Toezicht zich gebogen over heel veel klachten met betrekking tot het niet halen van het aantal verplichte recreatie-uren.

6. De adviestaak

6.1. Sociale veiligheid

Gezien het geringe aantal klachten over sociale veiligheid is besloten geen specifieke portefeuillehouder aan te wijzen. In plaats daarvan zijn alle maandcommissarissen verantwoordelijk voor het oppakken van dergelijke klachten en blijven zij hier alert op.

7. Bijlagen

Totaaloverzicht KLAVER

Doorloop termijnen in dagen																						
Totaal instroom	Instroom klachten	Instroom grieven	Grief naar klacht	Totaal uitstroom	Uitstroom klachten	Uitstroom grieven	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60	Gegrond	Ongegrond	Deels gegrond	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	
21	21	0	0	62	62	0	1	6	1	0	5	49	15	8	2	3	6	21	4	1	2	

Managementoverzicht KLAVER (peildatum 17 februari 2026)

2025	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	grief naar klacht	Uitstroom														eind voorraad
						totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	gegrond	ongeground	deels gegrond	overgedragen	niet ontvangen	ingetrokken	ingetrokken na	ingetrokken ter zitting	afdoening na rogatoir verzoek	grief afgedaan	
januari	132	27	27	0	0	12	12	0	88	2					9	1				147
februari	147	36	36	0	0	19	19	0	100		1				13	5				164
maart	164	27	27	0	0	30	30	0	140	7	1			3	18			1	161	
1e kwartaal	132	90	90	0	0	61	61	0	109	9	2			3	40	6		1	161	
april	161	65	65	0	0	75	75	0	114	12	3	2		1	54	3			151	
mei	151	49	49	0	0	47	47	0	79	2	2		3	2	30	4	4		153	
juni	153	24	24	0	0	43	43	0	70	1	2	1	2	1	30	3	1	2	134	
2e kwartaal	161	138	138	0	0	165	165	0	88	15	7	3	5	4	114	10	5	2	134	
juli	134	22	22	0	0	28	28	0	57				1		25	2			128	
augustus	128	24	24	0	0	11	11	0	71						5	2		4	141	
september	141	34	34	0	0	18	18	0	45				2	1	13			2	157	
3e kwartaal	134	80	80	0	0	57	57	0	58				3	1	43	4		6	157	
oktober	157	27	27	0	0	22	22	0	145	2	4			3	6	7			162	
november	162	27	27	0	0	32	32	0	262		2		1		21	1	1	6	157	
december	157	28	28	0	0	40	40	0	101	1	2		1	9	12	12		3	145	
4e kwartaal	157	82	82	0	0	94	94	0	169	3	8		2	12	39	20	1	9	145	
Totaal	132	390	390	0	0	377	377	0	106	27	17	3	10	20	236	40	6	18	145	